

Bestuur

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Fascinatio Boulevard 260
Postbus 8545
3009 AM Rotterdam

Kwartiermakers Toekomst Accountancysector

T: +31 (10) 253 59 00
F: +31 (10) 253 59 99

Reactie via www.internetconsultatie.nl/aqiaccountancysector

info@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Datum

16 september 2021

Kenmerk

BSC2120047

Betreft

Reactie inzake consultatie AQI's

Geachte kwartiermakers,

Wij danken u zeer voor de geleverde inspanningen met betrekking tot de voorgestelde audit quality indicators (AQI's) en voor de gelegenheid om daar een reactie op te geven.

Het is voor de accountancysector, mede gegeven de maatschappelijke ontwikkelingen, zeer relevant om bruikbare en adequate AQI's te formuleren en ontwikkelen die voor alle belanghebbenden ondubbelzinning en eenduidige informatie geven over de kwaliteit van het werk van accountants. De AQI's die nu reeds functioneren hebben helaas slechts een beperkte waarde, zijn niet eenduidig gedefinieerd en hebben daardoor (te) weinig externe waarde. Het is ons overigens zeer wel duidelijk dat het geen sinecure is om andere of betere AQI's te formuleren die daadwerkelijk iets over audit quality zeggen.

Wij hebben kennis genomen van de voorgestelde AQI's en daarbij gegeven toelichtingen.

Naar aanleiding daarvan hebben wij de volgende vragen en opmerkingen met betrekking tot de voorgestelde AQI's:

Algemeen

In algemene zin merken wij op dat meerdere AQI's niet of niet direct inzicht geven in audit quality. Deze zijn echter met name wel nuttig voor een onderlinge vergelijking van accountantsorganisaties. Daarnaast merken wij op dat veelvuldig nadere duiding en definities nodig zijn inzake de informatie die in de AQI's is opgenomen.. Wij onderkennen daarnaast de algemene behoefte om nadere toelichting mogelijk te maken bij de AQI's om daarmee de AQI's beter te kunnen duiden. Wij merken op dat bij meerdere AQI's, terecht, gelegenheid wordt geboden om nadere informatie te verstrekken doch dat daarvoor een (veel) te beperkt aantal woorden beschikbaar is.

AQI1: Betrokkenheid externe accountants

Geen vragen of opmerkingen, deze sluit aan bij de AQI's die wij reeds intern hanteren.

AQI2: fouten in de jaarrekening

Bij deze AQI vragen wij ons af wat de definitie is van “fouten in de jaarrekening”. Een van de onderwerpen die in dit kader dient te worden opgegeven betreft onvoldoendes bij een interne of externe inspectie op een afgeronde wettelijke controle. Daarbij hoeft echter geen sprake te zijn van (een) fout(en) in de jaarrekening, maar mogelijk een verbeterpunt en/of fout in de uitvoering van de controle. Hieromtrent is derhalve nadere verduidelijking benodigd. De toelichting in de tabel met voorbeelden van tekortkomingen sluit niet aan met de omschrijving van de AQI. Mogelijk is de naamgeving “fouten in de controle” beter passend dan “fouten in de jaarrekening”.

Voorts is de definitie van “fouten in de jaarrekening” relevant in het kader van het bepalen welk type fout onder deze AQI valt. Betreft dat bijvoorbeeld ook materiële fouten in de toelichting? Of in de vergelijkende cijfers? Beter zou zijn voor de definitie van de fouten in de jaarrekening aan te sluiten bij RJ150.

Welke definitie dient gehanteerd te worden voor externe reviews? Naast AFM, SRA en NBA kan hierbij ook worden gedacht aan de ADR, AW, NzA, Norea etc. Voorts wordt bij niet alle soorten reviews een oordeel voldoende/onvoldoende gegeven. Vallen deze dan buiten deze AQI?

AQI3: Fraude en Continuïteit

Wij vragen ons af wat de ratio is om deze 2 zaken in één AQI op te nemen, aangezien het zeer verschillende zaken betreft. Beter zou zijn om hier 2 verschillende AQI's voor te ontwikkelen, zeker ook gegeven de maatschappelijke importantie van deze 2 onderwerpen.

Voorts vragen wij ons af wat deze AQI zegt over audit quality. Het feit dat bij een cliënt fraude wordt vermoed of heeft plaatsgevonden zegt primair niets over de kwaliteit van de audit. Datzelfde geldt voor het feit dat er gerede twijfel is over de continuïteit van een controleklant.

Verder is ons voornamelijk niet duidelijk wat als een materiële fraude gezien moet worden. Bij fraude is immers veelal kwalitatieve materialiteit aan de orde. Beter is te spreken over een vermoeden van fraude in plaats van materiële fraude.

Wellicht ten overvloede: wij gaan er bij deze AQI vanuit dat als massa alle wettelijke controleopdrachten genomen dienen te worden waarvoor in het laatste afgeronde boekjaar van de accountantsorganisatie een controleverklaring is afgegeven.

AQI4: Kwaliteitsverhogende maatregelen

Bij deze AQI zijn een aantal kwaliteitsverhogende maatregelen genoemd. Ten aanzien van de inzet van IT-specialisten vragen wij ons af welke IT-specialisten bedoeld worden. Ingevolge de Controle- en Overige Standaarden worden IT-deskundigen als onderdeel van het controleteam beschouwd (COS 220) en niet als ingeschakelde specialisten (COS 620). Datzelfde geldt voor fiscale specialisten.

Wanneer kunnen dezen als teamlid en wanneer als ingeschakelde specialist beschouwd worden? In zijn algemeenheid komt de vraag bij ons op hoe bij deze AQI omgegaan moet worden met het onderscheid tussen door de klant ingeschakelde specialisten, als onderdeel van controleteam ingeschakelde specialisten en niet als onderdeel van controleteam ingeschakelde specialisten (onderscheid COS220/COS500.8/COS620).

Voorts merken wij op dat een toelichting van slechts 100 woorden door ons op voorhand als niet toereikend wordt beschouwd.

AQI5: Kwaliteitsbeheersingssysteem

Van alle voorgestelde AQI's is dit voor ons de minst eenduidige AQI.

Deze AQI bestrijkt een buitengewoon breed terrein, aangezien dit ook alle andere activiteiten van een accountantsorganisatie lijkt te betreffen, buiten de wettelijke controles.

Wij hebben behoefte aan nadere duiding van wat hier bedoeld wordt met interne en externe reviews. Betreft dit uitsluitend reviews, rechtstreeks gericht op de opzet, implementatie en werking van het

kwaliteitsbeheersingssysteem? Of bijvoorbeeld ook dossierreviews, waaruit immers ook bevindingen (kunnen) voortvloeien inzake de opzet, implementatie en werking van het kwaliteitsbeheersingssysteem.

Voorts hebben wij behoefte aan nadere duiding van het begrip “bevindingen en tekortkomingen”. Naar wij begrepen hebben verwacht de NBA in 2022 nadere invulling te geven aan ISQM1. Deze nadere invulling is zeer relevant voor de verdere uitwerking van deze AQI.

Daarbij zal dan bijvoorbeeld ook aan de orde moeten komen op welke wijze de aantallen berekend dienen te worden. Indien een voorschrift 3x niet is nageleefd, zijn er dan 3 bevindingen, of is sprake van 1 bevinding of tekortkoming?

Overigens is ook hier een toelichting van slechts 100 woorden naar onze mening volstrekt ontoereikend.

AQI6: Cultuur

Geen vragen of opmerkingen

AQI7: Verloop in controleteam

Bij deze AQI hebben wij op meerdere onderdelen behoefte aan nadere toelichting:

- Wat is de definitie van het “core team”? Is een minimum aantal uren te formuleren om als lid van het core team te gelden? Er zijn immers opdrachten waar door personeelwisselingen en/of lange doorlooptijd van een opdracht mogelijk meerdere medewerkers volgtijdelijk voor vergelijkbare werkzaamheden kunnen worden ingezet.
- Dient deze AQI op persoonsniveau of op functieniveau uitgelegd te worden?
- Dient deze AQI berekend te worden op basis van aantallen personen of op basis van bestede uren?
- Wie gelden als specialisten (zie eerdere AQI inzake kwaliteitsverhogende maatregelen, en onze opmerking inzake inzet specialisten)?
- Welke massa dient hier gehanteerd te worden? Is dat wederom alle wettelijke controleopdrachten waarvoor in het afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie een controleverklaring is afgegeven? Hoe dient dan omgegaan te worden met cliënten waar in het betreffende jaar meer dan 1 verklaring is afgegeven?
- Wat wordt verstaan onder “uitbesteding van gestandaardiseerde uren”? Valt daar ook de inhuur van een ZZP'er als manager onder?

AQI8: Innovatiebereidheid

Bij deze AQI hebben wij behoefte aan een goede definitie van wat onder “nieuwe technologie” verstaan wordt. Nieuw voor het beroep en/of nieuw voor de accountantsorganisatie?

Beschreven is dat hier ook intern ontwikkelde technologie onder valt. Dat dient dan naar wij aannemen op basis van bestede uren en kosten, op basis van interne tarieven, berekend te worden? Voorts is beschreven dat kosten voor onderhoud van bestaande tools, logischerwijs, niet onder deze AQI vallen. Maar indien bestaande tools vervangen worden door een nieuwe tool, valt dat dan wel onder deze AQI?

AQI9: budgetoverschrijding

Geen vragen of opmerkingen, behalve de check welke massa hier gehanteerd dient te worden.

Betreft dat wederom alle wettelijke controleopdrachten waarvoor in het afgelopen boekjaar van de accountantsorganisatie een controleverklaring is afgegeven?

AQI10: Opdrachtgeverstevredenheid

Geen vragen of opmerkingen. Wij gaan er vanuit dat duidelijke aanwijzingen beschikbaar komen wat onder een representatief aantal klanten dient te worden verstaan en hoe deze geselecteerd dienen te worden. We vragen hierbij wel aandacht voor de mogelijk vele versturende factoren die de uitkomst

van de vragenlijst kunnen beïnvloeden. De toelichting op het begrip 'kwaliteit' geeft hierbij terecht weer uit welke verschillende elementen dit bestaat, waardoor de waardering tot op één cijfer achter de komma, zonder nadere toelichting, per definitie niet de gewenste eenduidige informatie kan geven.

Algemene kengetallen

Wij merken op dat ten aanzien van gender non-binaire medewerkers niet benoemd zijn.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Baker Tilly (Netherlands) N.V.,

Ronald Hoeksel
Bestuursvoorzitter

Erik Moens
Bestuurslid